

II. Decretum generale S. Rituum Congregationis super Motu propria *Abhinc duos annos.*

Što je sv. Otac u navedenom Motu proprio odredio bio, to je kongregacija Rituum u ovom dekretu potanko protumačila, kako slijedi:¹

I. De Dominicis et festis hucusque Dominicis diebus affixis.

1. Dominicae quaevis assignationem perpetuam cuiuslibet festi excludunt: idcirco festa tam universalis Ecclesiae quam alicuius loci propria, quae hucusque Dominicis assignata fuerunt, celebrentur die fixa mensis, qua in Martyrologio inscribuntur, si haec habeatur; secus prima die, qua occurrere potest Dominica, in qua hucusque celebrata sunt. Excipiuntur tamen:

- a) Festum SSmae Trinitatis . . .
- b) Festum SSmi Nominis Iesu . . .

Solemnitas S. Ioseph . . . assignabitur fer. IV. aute Dom. III. post Pascha . . .

Festum S. Ioachim fixe celebrandum die 16. Augusti . . .

Anniversarium Dedicationis eccl. cathedralis . . . die ipsa anniversaria celebrabitur, si ea innotescat; secus alia die fixa arbitrio Episcopi audito Capitulo semel pro semper designanda.

Anniversarium Dedicationis propriae ecclesiae, quod pariter, si hucusque sua propria die a singulis dioecesis celebratum est, ipsa die celebrari pergat; si vero in tota dioecesi . . . unica die recolere consuevit Dedicatio omnium ecclesiarum dioeceseos, haec, extra eccl. cathedralem, in ecclesiis consecratis tantum, non vero in allis recolere poterit die ab Ordinario, ut supra, designanda, quae tamen alia sit a die Dedicationis eccl. cathedralis recolendae assignata . . .

2. Ubi Solemnitas externa festorum, quae hucusque alicui Dominicae perpetuo affixa erat, in ipsa Dominica celebratur, de Solemnitate festi duplicis I. classis permittuntur Missae omnes, praeter conventualem et parochialem, semper de Officio diei dicendas; de Solemnitate vero duplicis II. classis permittitur tantum unica Missa sollemnis vel lecta. Excipitur Solemnitas externa SSmi Rosarii, quae Dom. I. Octobris celebrari poterit cum omnibus Missis, praeter conventualem et parochialem, de SSmo Rosario, ut supra dictum est de duplicibus I. cl.

¹ Donosimo dekret u cijelosti ispustivši ovdje ondje manje važne riječi.

3. Dominicae II. III. et IV. Quadragesimae, ad gradum Dominicarum I. classis evectae, nulli in posterum cedunt festo, neque etiam duplici I. classis . . .

II. De Octavis.

1. Octavae Paschatis, Pentecostes, Epiphaniae, Ssmi Corporis Christi, Nativitatis Domini et Ascensionis sunt privilegiatae.

2. In Officio autem tum de die infra Octavam tum in die Octava aliorum quorumlibet duplicium I. classis, etiam Domini, Antiphonae et psalmi ad omnes Horas et versus Nocturnorum dicuntur de occurrenti hebdomadae die, et Lectiones I. Nocturni, nisi habeantur propriae, vel Lectionibus de Scriptura deficientibus sumi debeant de festo aut de Communi, dicuntur cum suis Responsoriis de Tempore, ut infra dicitur. Dies autem Octava huiusmodi, etiam Domini, tam in occursu quam in concursu, cedit cuilibet Dominicae.

3. De Octavis vero duplicium II. classis universalis Ecclesiae nihil fit nisi in die Octava et quidem sub ritu simplici: ita ut si occurrat in eo aliquod Officium duplex vel semiduplex, etiam repositum vel translatum, aut feria maior vel Vigilia, de die Octava huiusmodi fiat tantum commemoratio iuxta rubricas. Festa vero simplicia occurrentia commemorentur in Officio de die Octava: cui cedit etiam Officium S. Mariae in Sabbato, in casu omittendum.

Idem servatur de Octavis duplicium II. classis alicuius dioecesis vel particularis ecclesiae, quae pariter, nisi penitus omitti velint, tantum in die Octava et sub ritu simplici celebrandae erunt.

4. Octavae festorum particularium post diem Nativitatis Domini non amplius impediuntur.

5. Lectiones II. et III. Nocturni singulis diebus per Octavas festorum duplicium II. classis Ecclesiae universalis hucusque assignatae, inperantur in Octavario Romano: non vero Lectiones I. Nocturni, etiam si habeantur propriae.

III. De responsoriis de Tempore, de Lectionibus de scriptura occurrente et de aliis partibus Officiorum propriis.

1. In Officiis tam novem quam trium lectionum quandoque sumuntur lectiones de Scriptura occurrenti cum eis adhibeantur responsoria de Tempore: ita tamen ut lectiones Dominicae cuiuslibet, etiam si reponantur infra hebdomadam et

simul cum lectionibus de feria dicantur, sumant semper responsoria de I. Nocturno ipsius Dominicae; lectiones vero de feria, si transferantur vel anticipentur, . . . sumant responsoria de feria currenti, in feriis temporis paschalis noviter disponenda . . .

2. Responsoria, quae in festis S. Luciae, SS. Ioannis et Pauli, S. Clementis in I. Nocturno habentur, ponantur in II. Nocturno loco responsoriorum de Communi, et in I. Nocturno dicantur Lectiones de Scriptura occurrente cum Responsoriis de Tempore.

3. Similiter omnia quae in festo S. Elisabeth (8. Iulii) habentur propria, praeter Invitatorium, hymnos, Lectiones II. Nocturni, Versus ad utrasque Vesperas et Laudes, Antiphonas ad *Magnificat* et ad *Benedictus* et orationem, expungantur; et in I. Nocturno item dicantur Lectiones de Scriptura occurrente cum Responsoriis de Tempore.

4. In Commemoratione omnium fidelium defunctorum psalmi ad Completorium et alias Horas minores non amplius sumantur de occurrenti hebdomadae die, sed proprii assignentur.

IV. De occurrentia et translatione festorum eorumque concurrentia.

1. Festa duplicia I. et II. classis, tam universalis Ecclesiae quam alicuius loci propria, impedita etiam perpetuo, quocumque sublato privilegio hucusque certis festis concessa, transferantur in primam sequentem diem non impeditam a Dominica quavis vel Vigilia Epiphantiae, ab alio festo duplici I. vel II. classis vel ab Officiis eiusmodi festa respective excludentibus . . .

2. Festa vero duplicia maiora vel minora aut semiduplicia, quae in universa Ecclesia celebrantur, si accidentaliter vel perpetuo impedita fuerint, non transferuntur, sed de eis fit commemoratio iuxta rubricas et legitur IX. Lectio historica. Si tamen festum impediens fuerit duplex I. classis Domini univ. Eccl., nihil fit de festo ut supra impedito: si vero fuerit aliud duplex I. classis, de Officio impedito fit commemoratio tantum in Laud. et in Missis privatis et non legitur IX. Lectio. Idem servatur de festis propriis alicuius nationis, dioecesis, ordinis vel instituti . . . si in particulari ecclesia suo die fuerint impedita . . .; si vero in tota natione, dioecesi . . . impediuntur, si impedimentum sit accidentale, pariter commemorentur vel omittantur ut supra; si impedimentum sit perpetuum, reponantur in proximiorum diem ab Officio duplici, a festo semiduplici, a Vigiliis privilegiatis et ab Octavis II. Ordinis non impeditam.

De huiusmodi festis perpetuo vel etiam accidentaliter impeditis dici poterunt Missae privatae ad libitum sacerdotis, dummodo Officium impediens non fuerit duplex I. vel II. classis, Dominica quaevis, Octava I. et II. ordinis, dies Octava III. ordinis, feria aut Vigilia privilegiata . . .

3. Festa, quae hucusque . . . sub ritu semiduplici ad libitum sunt celebrata, reducantur ad ritum simplicem, de eisque fiat commemoratio, quoties impediuntur, ut fit de aliis Simplicibus iuxta rubricas. Festum tamen S. Canuti cedit festo Ss. Marii et Soc. Mm.

4. Si Patronus loci secundarius vel alius Sanctus proprius descriptus sit in Calendario cum aliis Sanctis, ab eis non separetur, sed de omnibus simul celebretur festum sub ritu duplici mai. vel min. aut semiduplici . . . nisi sub altiori ritu in Calendario sit descriptus.

5. Quando festum aliquod duplex maius aut minus vel Semiduplex occurrat in die Octava duplici mai. vel min. non privilegiata eiusdem personae, officium fit de festo sub ritu diei Octavae convenienti, ommissa vel addita com. eiusdem Octavae iuxta rubricas.

V. De reformatione Kalendariorum particularium.

1. Ut vero omnia, quae hoc decreto praescribuntur, rite executioni mandentur, singuli Ordinarii . . . suplicem libellum, iuxta instructionem huius S. R. C. diei 12. Dec. 1912. in *Actis Apostolicae Sedis* die 1. Martii praesentis anni editam, ad eandem S. C. infra proximum mensem Martium anni 1914. transmittant. Qui tamen post editam Constitutionem *Divino afflatu*, proprii Kalendarii iam obtinuerint reformationem, ex officio novam ab eadem S. Congregatione sine ullis expensis recipient.

2. In hac Kalendariorum reformatione praeter ea, quae superius disposita sunt de festis, quae huiusque Dominicis affixa erant, sequentes sequentur normae:

a) Anniversarium Dedicationis ecclesiae cathedralis, etiam ubi hucusque die fixa celebrari consuevit una cum Dedicatione aliarum ecclesiarum, seorsim celebretur iuxta superius decreta de eisdem Anniversariis hucusque diei Dominicae affixis.

b) Festa propria . . . celebranda erant ipsa die natali, si agnoscat; secus ponantur in aliqua die libera in Calendario.

c) Duo vel tres Sancti, qui sub eodem Communi comprehendantur, sicuti occurrant eadem die et sub eodem ritu sint celebrandi, unico festo recolantur, adhibitis iis singulorum Communium partibus, quae pro pluribus Sanctis qualitatis eiusdem assignantur, et contractis lectionibus historicis III. (?) Nocturni, quae tamen huic S. R. C. adprobandae submittentur. Eadem norma servetur pro festis eiusdem Communis, quae ab anterioribus diebus sint reponenda.

d) Festa S. Bartholomaei Ap. et S. Ludovici Regis Cf. in omnibus et singulis ecclesiis . . . fixe diebus 24. et 25. Augusti respective assignentur non obstante quacumque consuetudine aut privilegio.

c) Privilegium, quo nonnullae dioeceses vel Instituta gaudent, sese scilicet conformandi Kalendario Cleri Romani . . . penitus aboletur. (Sr. Acta Apostolicae Sedis, V. N. 16. pg. 450. seq. i 458. seqq.).

III. Novo sjemenište u Rimu. Sv. Otac Pijo X. učinio je za desetgodišnjega svoga pontifikata veoma mnogo za reformu talijanskih sjemeništa, pa nije zanemario naravno ni svoje dieceze — u Rimu. I premda imade u vječnom gradu više talijanskih sjemeništa — Seminar. Romanum, Vaticanum, Pium, Ss. Ambrosii et Caroli, Capranicum i Leonianum — to je ipak sv. Otac podigao kraj svoje stolne crkve Lateranske novu veličanstvenu zgradu moderno urejenu na onom istom mjestu, gdje je od najstarijih vremena davno prije sabora u Tridentu postojala škola za mlade klerike, a svojom konstitucijom *In praecipuis* od 29. lipnja 1913. odredio, da odsele budu u Rimu ovi zavodi:

1. Seminarium Romanum minus, za gimnazijalce, a prebivat će kraj Vatikana u zgradi dosadanjega Collegium Vaticanum, koji se zavod ukida.

2. Seminarium Romanum maius, za filozofiju i teologiju, a stanovat će u novoj zgradi kraj Laterana. S ovim zavodom se stapa dosadanji Seminarium Pium (od Pija IX.) i Collegium Ss. Ambrosii et Caroli (za gornju Italiju). Ovdje će biti filozofski i bogoslovski fakultet, kao što je dosada postojao u dosadanjem Seminarium Romanum.

3. Collegium Leonianum. Ovaj zavod je smješten u vlastitoj novoj g. 1901. sagrađenoj ogromnoj zgradi, a primat

će se samo svećenici, koje budu talijanski biskupi poslali u Rim na viša studija. S ovim zavodom bit će spojen fakultet za crkveno pravo, koji je dosada postojao u Seminarium Romanum zajedno s bogoslovskim i filozofskim fakultetom. Tkogod iz čitave Italije bude htio da u Rimu nauke svrši i postane svećenik, taj će to moći postići jedino u prva dva spomenuta zavoda. — Osim ovih zavoda postojat će u Rimu za svjetovni kler talijanski samo još *Academia theologica* i zavodi za misijonare.

IV. Nova biskupija u Francuskoj. Bulom Pape Pija X. od 25. listopada 1913. razdijeljena je nadbiskupija Cambraijska (*Archid. Camaracensis*) u dvije polovine, od kojih je sjevernija proglašena samostalnom biskupijom pod imenom *Dioecesis Insulensis*, a južna polovina ostala je kao nadbiskupija Cambraijska. Nova biskupija imade sjedište u gradu Lille, a jedan od najvećih i najljepših hramova, podignut u čast *Bogorodice*, bit će odsele stolna crkva. Odsele će ova nadbiskupija imati dođuše isti teritorij, ali dvije biskupije pod sobom, dosadanju Arras-ka (*Atrebatensis*) i ovu novu. (Sr. *Acta Ap. Sedis*. V. 17. pg. 482.).

V. S. *Congregatio Indicis* dekretom od 13. o. mjes. zabranila je knjigu pod naslovom: *Antonietta Giacomelli: Per la riscossa cristiana*. Milano 1913.

Bilješke iz bogoslovske literature.

Historička bilješka.

Jedna zaboravljena zagrebačka sinoda. U Bogoslovskoj Smotri, u 2. ovogodišnjem broju pisao je naš marni i neutrudivi Janko Barlè o našim diecezanskim sinodama, te kušao, kako sam veli, nabrojiti sve sinode, koje bi se do sada obdržavale u našoj diecezi. Ipak ne spominje sinode, koja se držala za biskupa Dimitrija I., koji je istina samo tri godine u Zagrebu biskupovao, ali je za to vrijeme držao sinodu. To potvrđuje jedna listina od god. 1377., što se nalazi u arhivu kaptola čazm. u Varaždinu.